

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 006.011

Подойніцин Валерій Михайлович,

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна

ORCID ID 0000-0001-8874-1222

ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕХНІЧНОГО КОМІТЕТУ ТК 076 “ВІЙСЬКОВА ТЕХНІКА, ОЗБРОЄННЯ І ВИБУХОВІ РЕЧОВИНИ” У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОГО ІНСТИТУТУ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

У статті викладені питання організації, створення, формування, а також подається сфера діяльності, цілі та завдання технічного комітету стандартизації ТК 076 “Військова техніка, озброєння і вибухові речовини”, крім того, розглядаються структурні підрозділи (робочі групи) зазначеного комітету, що працює у складі Австрійського інституту стандартизації.

Здійснено аналіз ризиків при розробленні національних стандартів Австрійської Республіки, яка є членом європейського оборонного агентства та деяких міжнародних і регіональних оборонних організацій та організацій зі стандартизації.

Ключові слова: *технічний комітет 076, Австрійський інститут стандартизації, Європейське оборонне агентство, австрійські стандарти, зброя, вибухівка.*

В статье изложены вопросы организации, создания, формирования, а также подается сфера деятельности, цели и задачи технического комитета стандартизации ТК 076 “Военная техника, вооружение и взрывчатые вещества”, кроме того, рассматриваются структурные подразделения (рабочие группы) указанного комитета, работающего в составе Австрийского института стандартизации.

Осуществлен анализ рисков при разработке национальных стандартов Австрийской Республики, которая является членом европейского оборонного агентства и некоторых международных и региональных оборонных организаций и организаций по стандартизации.

Ключевые слова: *технический комитет 076, Австрийский институт стандартизации, Европейское оборонное агентство, австрийские стандарты, оружие, взрывчатка.*

Цією статтею ми починаємо серію публікацій про технічні комітети стандартизації у сфері оборони та спеціальної продукції, які діють у країнах-членах європейського оборонного агентства “European Defence Agency” (далі – EDA) [1].

© Podoinitsyn Valerii, 2019

DOI (Article): <https://doi.org/>

Issue 4(59) 2019

<http://suchasnaspetstehnika.com/>

Насамперед слід надати офіційні назви країн-членів EDA: Австрійська Республіка, Королівство Бельгія, Республіка Болгарія, Угорська Республіка, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Грецька Республіка, Федеративна Республіка Німеччина, Королівство Данія, Італійська Республіка, Республіка Ірландія, Королівство Іспанія, Республіка Кіпр, Велике Герцогство Люксембург, Латвійська Республіка, Литовська Республіка, Республіка Мальта, Королівство Нідерландів, Португальська Республіка, Республіка Польща, Румунія, Республіка Словенія, Словаччина, Французька Республіка, Фінляндська Республіка, Республіка Хорватія, Чеська Республіка, Королівство Швеція, Естонія Естонська Республіка. У цілому є 28 держав [2], тобто країни-члени Європейського Союзу (далі – ЄС), за винятком Данії, які беруть участь у діяльності оборонного агентства. Крім того, Норвегія, Швейцарія, Сербія і Україна, адже вони отримали право брати участь у діяльності агентства, хоч і без права голосу.

Розглянемо окремі етапи створення EDA та покладені на це агентство завдання.

Так, EDA було створене 12 липня 2004 р. Рішенням Ради Європи 2015/1835 “Council of Europe Decision 2015/1835” (CFSP). До складу EDA (як структурний підрозділ) увійшов Директорат з планування, підтримки та співробітництва, що безпосередньо відповідає за оборонну стандартизацію в структурі EDA [1].

У контексті складної обстановки у сфері безпеки глобальна стратегія ЄС щодо зовнішньої політики безпеки поклала початок процесу більш тісної співпраці в області безпеки й оборони. У цьому контексті було офіційно розпочато Постійне структуроване співробітництво “Permanent Structured Cooperation” (далі – SSC), щоб розширити досвід ЄС у галузі міжнародної безпеки, максимізувати ефективність витрат на оборону і, таким чином, допомогти захистити громадян ЄС.

Усього в SSC беруть участь двадцять п'ять держав-членів. Кожна держава-член має, відповідно до домовленостей, представити план своїх національних вкладів і зусиль. Зобов'язання, прийняті в межах SSC, є обов'язковими. Держави-члени залишаються відповідальними за військові можливості, створені в межах SSC, і можуть також використовувати їх в інших контекстах, наприклад контингентів НАТО або ООН [3].

Для управління стандартизацією у сфері оборони EDA створило два ресурси для управління стандартизацією ЄС:

1) EDSIS Європейська інформаційна система стандартів у сфері оборони “European Information System for Defense Standards” (далі – EDSIS) є центральним порталом для всіх послуг європейської стандартизації у сфері оборони [4].

2) EDSTAR Європейська система стандартів у сфері оборони “European System of Defense Standards” (далі – EDSTAR) є веб-платформою, яка містить вказівки щодо використання близько двох тисяч стандартів і специфікацій для оптимізації, ефективності, та сумісності їх застосування [5].

Розглянемо діяльність технічних комітетів стандартизації у сфері оборони та спеціальної продукції держав-членів Європейського оборонного агентства відповідно до латинської абетки, розпочнемо з Австрійської Республіки, скорочена назва держави – Австрія.

Для можливості проведення робіт зі стандартизації у сфері озброєння та спеціальної продукції у складі Австрійського інституту стандартизації "Osterreichisches Normungsinstitut" (ON) створено технічний комітет стандартизації 076 "Військова техніка, озброєння і вибухові речовини" (цей технічний комітет стандартизації є аналогом Українського технічного комітету стандартизації ТК 184 "Продукція спеціального призначення", функції секретаріату якого виконує ДНДІ МВС України, та технічного комітету стандартизації ТК 176 "Стандартизація продукції оборонного призначення").

Австрійський інститут стандартизації – організація, основним завданням якої є розробка австрійських національних стандартів, скорочено – ONORM (нім.). Австрійський інститут стандартизації заснований 23 вересня 1920 р. Головним завданням Австрійського інституту стандартизації (далі – Інститут) є розробка і видання австрійських стандартів. Крім цього, Інститут співпрацює з національними та міжнародними організаціями зі стандартизації DIN, CEN, ISO тощо. Більшість стандартів, які діють в Австрії на сьогодні, а їх понад 20 000, мають європейське походження. Частка європейських (і міжнародних) стандартів у виданні стандартів Австрії становить майже 80 %. Однак існує низка національних австрійських стандартів. Національні стандарти, які називаються ONORMEN, розробляються передусім у тих галузях, у яких до теперішнього часу не існувало потреби у використанні міжнародних або регіональних стандартів [6].

Інститут координує роботу понад 5 000 експертів із різних областей економіки, науки і техніки, об'єднаних у 180 технічних комітетів стандартизації і зайнятих у розробці національних нормативних документів.

Цілі та завдання Інституту:

- розробка стандартів і технічних умов;
- організація участі в процесі розробки нормативної документації регіональних і міжнародних розробників;
- спільна робота з національними, зарубіжними, регіональними та міжнародними організаціями;
- публікація, видання та поширення стандартів ONORM і технічних умов (технічних специфікацій) [7].

Розглянемо діяльність, структуру і завдання технічного комітету стандартизації 076 "Військова техніка, озброєння і вибухові речовини" (нім. Waffentechnik und Schießwesen), (далі – ТК 076).

Цілі та завдання ТК 076:

- розробляє стандарти на проектування, будівництво, експлуатацію полігонів і стрільбищ (тирів), засобів балістичного захисту, матеріалів і конструкцій для захисту від ударів, проектування та випробування стволів гармат та стволів стрілецької зброї, якості матеріалів снарядів для гармат, патронів для стрілецької зброї, піротехнічних виробів і вибухових речовин для цивільного застосування. Крім того, ТК 076 встановлює і впроваджує термінологію на випробування зброї та боєприпасів.

Головою технічного комітету стандартизації ТК 076 є дипломований інженер, магістр наук Дагмар Шерманн (нім. Dagmar Schermann).

Перейдемо до аналізу ризиків при розробленні стандартів технічним комітетом 076.

Так, стандарти, розроблені комітетом 076, стосуються різних і часто суперечливих інтересів, наприклад, стрільба зі спортивної зброї в порівнянні з охороною навколишнього середовища. Тому для збереження балансу інтересів потрібно залучати експертів із різних сфер, що дозволить пришвидшити роботу над стандартами.

Крім того, є ще один значний ризик, пов'язаний із відсутністю активних учасників у роботі ТК 076, таким чином, технічний комітет не може швидко забезпечити стандартами потреби користувача щодо техніки сучасного рівня.

Ризик нестачі компетентних учасників ТК 076 є також на рівні європейської стандартизації, у зв'язку з цим австрійські інтереси не можуть бути реалізовані без зазначених акцентів.

Розглянемо робочі групи, які функціонують у складі ТК 076:

- робоча група 076.02 “Проектування, будівництво та експлуатація полігонів та стрільбищ” (нім. Schießstandttenbau).
- робоча група 076.05 “Стандартизація патронів” (нім. Patronennorm).
- робоча група 076.07 “Випробування стволів” (нім. Laufwandstdrken).
- робоча група 076.08 “Випробування куленепробивних конструкцій” (нім. Pröfung von durchschusshemmenden Konstruktionen).
- робоча група 076.09 “Цивільні вибухові речовини і піротехніка” (нім. Zivile Sprengmittel und Pyrotechnik).

У табл. 1 подаються назви технічних комітетів міжнародних та регіональних організацій зі стандартизації (так звані дзеркальні технічні комітети), які мають аналогічну сферу діяльності з ТК 076. Крім цього, ТК 076 є членом технічних комітетів, зазначених у табл. 1.

Таблиця 1

Організація	Дзеркальний технічний комітет	Сфера діяльності технічного комітету
Європейська організація зі стандартизації (CEN)	TC 212	Фесрверки
Європейська організація зі стандартизації (CEN)	TC 321	Вибухові речовини для цивільного використання
Міжнародна організація зі стандартизації (ISO)	TC 264	Фесрверки

Також Австрія є учасником Міжнародної комісії зі стандартизації та випробувань стрілецької зброї та боєприпасів (CIP*).

* *Примітка:* Аббревіатура CIP (фр. Commission internationale permanente pour l'épreuve des armes a feu portatives) прийнята серед держав-членів Європейського Союзу.

Маємо також надати основну інформацію про ринок, що використовує в своїй діяльності стандарти ЦНORMEN, розроблені технічним комітетом стандартизації ТК 076.

© Podoinitsyn Valerii, 2019

Користувачами є:

- органи державної влади;
- інспекційні органи, експерти, інженери;
- організації, які здійснюють планування і будівництво полігонів (тирів);
- виробники та роздрібні продавці;
- мисливці та спортсмени зі стрільби;
- вчені, які працюють у сфері зброї, боєприпасів, полігонів (тирів) і піротехніки;
- охоронні організації [8].

Ці компанії здебільшого займаються малим і середнім бізнесом, їх діяльність включає виробництво індивідуальної елітної зброї, а також ремонт і капітальний ремонт цивільної зброї. Більшість таких компаній сконцентровано в м. Ферлах, крім того, є ще збройові компанії на інших федеральних територіях.

Місто Ферлах розташоване в південній Карінтії, недалеко від кордону з нинішньою Словенією, воно визначено місцем знаходження школи озброєння “Федеральний вищий технічний навчальний та випробувальний заклад” (нім. Hohereretechnische Bundeslehr-und Versuchsanstalt – HTBLVA). Сьогодні це місто австрійських майстрів зброї [9].

Правова база ТК 076 ґрунтується на федеральних австрійських та міжнародних законах:

“Закон про зброю” (WaffG) 1996 р. є частиною австрійського закону про зброю. Він регулює поводження зі зброєю (включаючи холодну зброю), вогнепальною зброєю та боєприпасами, а також придбання, володіння, торгівлю та ремонт зброї. Прийнятий у 1997 році в якості статті 1 Федерального закону, який вводить у дію Закон про зброю 1996 року і вносить поправки до Закону про житло, Кримінальний кодекс і Закон про поліцію безпеки. Введення в дію Закону про зброю видане Федеральним міністром внутрішніх справ BGBl II № 164/1997 [10].

З 1 січня 2010 р. набрав чинності Закон Австрії “Про вибухові речовини”, з 19 липня 2019 р. – Зведений федеральний закон Австрії “Про вибухові речовини”. Цей Закон не поширюється на об’єкти, щодо яких діють Закон “Про піротехніку” 1974 р., Бюлетень федеральних законів № 282, Закон про військові матеріали, Бюлетень федеральних законів № 540/1977, Бюлетень федеральних законів I № 12/1997 або Закон 2003 року про боєприпаси № 9. Складається згаданий закон із двох частин і містить загальні та спеціальні правила. Наявний правовий текст розділений на 49 пунктів і регулює виробництво, торгівлю, придбання, володіння зброєю тощо [11].

Крім того, слід згадати Директиву Європейського Парламенту та Ради ЄС 2007/23/ЄС від 23 травня 2007 року про випуск на ринок піротехнічних виробів [12], а також Розпорядження федерального міністра економіки та праці про вимоги до входу в регульовану зону (зброя), включаючи торгівлю зброєю (Waffengewerbe-Verordnung) StF: BGBl II № 100/2003 [13].

Таким чином, слід зазначити, що австрійський технічний комітет стандартизації ТК 076 не тільки розробляє і публікує австрійські стандарти на озброєння і боєприпаси, які відповідають потребам австрійських підприємств та інших

© Podoinitsyn Valerii, 2019

організацій, а й бере активну участь у міжнародних та європейських технічних комітетах зазначеної сфери діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL: <https://www.eda.europa.eu/> (дата звернення: 10.10.2019).
2. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Defence_Agency (дата звернення: 10.10.2019).
3. URL: https://www.parlament.gv.at/PERK/PE/EU2018/GASPGSVP/Hintergrundpapier_B.shtml (дата звернення: 10.10.2019).
4. URL: <http://edsis.eda.europa.eu/> (дата звернення: 10.10.2019).
5. URL: <https://edstar.eda.europa.eu/> (дата звернення: 10.10.2019).
6. URL: <http://russianvienna.com/zakony-i-poryadki/342-2010-10-18-20-38-47> (дата звернення: 10.10.2019).
7. URL: <https://committees.austrian-standards.at/committee/manager/sc> (дата звернення: 10.10.2019).
8. URL: <https://mycommittee.austrian-standards.at/api/businessplan/378> (дата звернення: 10.10.2019).
9. URL: https://de.wikipedia.org/wiki/H%C3%B6here_Technische_Lehranstalt (дата звернення: 10.10.2019).
10. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Dokumentnummer=NOR11006180> (дата звернення: 10.10.2019).
11. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006570> (дата звернення: 10.10.2019).
12. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2007.154.01.0001.01.ENG (дата звернення: 10.10.2019).
13. URL: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:TCuCAN1gIhkJ:https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe%3FAbfrage%3DBundesnormen%26Gesetzesnummer%3D20002522+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-d> (дата звернення: 10.10.2019).

REFERENCES

1. URL: <https://www.eda.europa.eu/> (date of application: 10.10.2019) [in English].
2. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/European_Defence_Agency (date of application: 10.10.2019) [in English].
3. URL: https://www.parlament.gv.at/PERK/PE/EU2018/GASPGSVP/Hintergrundpapier_B.shtml (date of application: 10.10.2019) [in English].
4. URL: <http://edsis.eda.europa.eu/> (date of application: 10.10.2019) [in English].
5. URL: <https://edstar.eda.europa.eu/> (date of application: 10.10.2019) [in English].
6. URL: <http://russianvienna.com/zakony-i-poryadki/342-2010-10-18-20-38-47> (date of application: 10.10.2019) [in English].
7. URL: <https://committees.austrian-standards.at/committee/manager/sc> (date of application: 10.10.2019) [in English].
8. URL: <https://mycommittee.austrian-standards.at/api/businessplan/378> (date of application: 10.10.2019) [in English].
9. URL: https://de.wikipedia.org/wiki/H%C3%B6here_Technische_Lehranstalt (date of application: 10.10.2019) [in English].
10. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Dokumentnummer=NOR11006180> (date of application: 10.10.2019) [in English].
11. URL: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20006570> (date of application: 10.10.2019) [in English].
12. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2007.154.01.0001.01.ENG (date of application: 10.10.2019) [in English].
13. URL: <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:TCuCAN1gIhkJ:https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe%3FAbfrage%3DBundesnormen%26Gesetzesnummer%3D20002522+&cd=1&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-d> (date of application: 10.10.2019) [in English].

© Podoinitsyn Valerii, 2019

Podoinitsyn Valeriy,
Candidate of Juridical Sciences, Senior Researcher,
State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-8874-1222

ACTIVITIES OF THE TECHNICAL COMMITTEE TC 076 “MILITARY EQUIPMENT, WEAPONS AND EXPLOSION MATERIALS” WITHIN THE AUSTRIAN INSTITUTE OF STANDARDIZATION

In the article the questions of organization, creation, formation, sphere of activity, goals and tasks of technical committee of standardization TC 076 “Military equipment, armament and explosives” are considered, structural subdivisions (working groups) of the mentioned committee working as a part of the Austrian institute of standardization are also submitted.

Furthermore, it provides basic market information, which is based on the ONORMEN standards developed by the 076 Committee.

Historical aspects of establishing a European defense agency are considered, as well as full names of the states agency’s members.

A historical overview on creating the Austrian Institute for Standardization and the primary goals of the Institute is provided.

Risk analysis was carried out in the development of national standards of the Republic of Austria, which belongs to the European Defense Agency and some international and regional defense organizations and standardization organizations.

The primary task of the Austrian Institute for Standardization (hereinafter Institute) is developing and publishing Austrian standards. Additionally, the Institute cooperates with other national and international standardization organizations DIN, CEN, ISO and the like.

Most of the standards currently applicable in Austria, more than 20,000 of them, belong to European origin. The share of European (and international) standards in the publication of Austrian standards is almost 80 %. However, there are a number of Austrian national standards.

Keywords: Technical Committee 076, Austrian Institute for Standardization, European Defense Agency, Austrian standards, weapons, explosives.

Отримано 16.10.2019